

REJESTR DOTYCZY:

..... BOBRYTZKE Francis (FRANK)

s/c Joseph i Anastasia

z d. Boyk

..... * 10 pazdz. 1886 w Chicago, Ill.

kraj: US.

+ 13 czerwca 1976 w Chicago.

kraj: US.

pochowany:

nr grobu:

42409

Nr rejestracyjny

349 / 76

Nota zamieszczona:

w tomie
czesci

Indeks

Bankier przemysłowiec

Copyright: 1970

B.O. Jeżewski

Źródła i bibliografia c.d.

znak rozpoznawczy

Uwagi:

Nota:

Przypisy:

pierwsza żona Agnes Labowski /paźdz. 1907/; druga Constance Moritz,
dzieci: Joseph, jr., Dorothy, Margaret.

Źródła i bibliografia:

Who s Who in Polish America - nota biograficzna
"Płonia 27.6.76 - wspomnienie

znak rozpoznawczy

135

54-A/ 27.VI.76/

Sobota 27. 6. 76

Frank Bobrytzke

Zmarł Frank Bobrytzke (13 czerwca), chicagowianin z urodzenia (1886), postać wybitna w życiu społeczno-politycznym w Chicago, człowiek skromny, a tak zasłużony w pracy charytatywnej, przywiązany do społeczności polskiej w okresie całego długiego życia.

Był politykiem i społecznikiem, biznesistą, realnościowcem i bankierem, który osiągnął sukcesy, zdobył pozycję, dorobił się fortuny. Można by powiedzieć, że był szczęściarzem, jakiego spotyka się nieczęsto.

Pojęcie "szczęściarz" byłoby na pewno powierzchowne dla zastanawiania się nad Zmarłym, gdyż wszystko, co złożyło się na jego sukcesy życiowe, zawdzięczał ciężkiej i wytrwałej pracy, upartemu dążeniu do osiągnięcia zaplanowanych celów, jak też i umiejętności wykorzystywania sytuacji, które przewidywał wyjątkowo trafnie, kierowany mądrością życiową, jaka wypływa z doświadczeń, jak i realistycznego rozpoznawania wciąż zmiennych sytuacji.

Warto odnotować tu, choć w dużym skrócie, pewne fragmenty z życia człowieka, który wybił się ponad otoczenie we wczesnym okresie polonijnego życia w Chicago, jak też przeszedł przez nie w sposób wyróżniający go na tle stosunków w społeczeństwie polsko-amerykańskim. Będzie to bowiem sprawdzony przykład amerykańskich możliwości, szczególnie interesujący dla najmłodszych pokoleń, które-byc może-nawet nie słyszały o Bobrytzkiem.

Czy nie jest znamienne, że jako 17-letni młodzieniec założył National Milk Co. (1903), rozwijając produkcję i rozprowadzanie mleka na nowych, nowoczesnych dla tego okresu zasadach? Czy nie jest godne uwagi, że stał się pionierem w tej dziedzinie przemysłu, skoro zapoczątkował przewóz mleka w tankowcach wyłożonych szkłem i stwarzających przez to warunki chłodni, a metoda ta jest dotąd stosowana? I czy nie zastanawia, że po 26 latach kierowania kompanią mleczarską sprzedał ją wyjątkowo korzystnie wielkiej kompanii, Bowman Dairy?

przemysłowców polskiego pochodzenia, rozwijając i tę instytucję na potężną skalę.

Manufacturers Bank istnieje nadal, rozwija się wybitnie, a Bobrytzke nie usunął się z tej instytucji, choć nastąpiły w niej zmiany personalne, ale jeszcze na dwa dni przed śmiercią był w banku, manifestując swoje zainteresowania z obowiązku i nawyku życia.

Sukcesy finansowe w życiu amerykańskim są zwykle iskrą zapalną dla zainteresowań i działania w polityce. Bobrytzke wszedł do polityki w 1930 r., gdy został mianowany komisarzem b. Lincoln Park Board, a następnie członkiem dyrekcji Municipal Tuberculosis Sanitarium i dyrektorem Chicago Board of Health. Działalność wszakże na wielką skalę rozwinął od 1934 r., gdy wygrał w wyborach stanowisko komisarza Rady Powiatowej pow. Cook, zajmując je, wybierany co cztery lata, przez 32 lata. I właśnie jako komisarz powiatowy Bobrytzke zapisał piękne karty działalności publicznej w interesie społeczeństwa, interesując się specjalnie losem ludzi biednych oraz pomagając im w sposób dyskretny z racji swoich stanowisk przewodniczącego Cook County Hospital Committee i Public Service Committee.

Bobrytzke położył duże zasługi i na innych stanowiskach w Radzie Powiatowej. Dla przykładu warto wspomnieć, że jako przewodniczący Delinquent Tax Committee (1942-1966) potrafił on do tego stopnia usprawnić ściąganie zaległych podatków od nieruchomości, że kasa powiatowa zdobyła \$167 milionów w tym okresie, a ponad 321 000 parceli zostało ponownie wciągniętych na listy podatkowe. Toteż rata kredytowa pow. Cook wzrosła do stopnia AA przez tę aktywność Bobrytzkego w ściąganiu podatków od nieruchomości.

Ważny rozdział w swej działalności politycznej Bobrytzke zapisał w historii Polsko-Amerykańskiej Organizacji Demokratycznej (PADO), gdy w 1941 r. objął prezesurę i urzędował w tym charakterze do 1958 r. Po ustąpieniu PADO wyróżniła go godnością Honorowego Prezesa.

Redac. społecznikiem i

Do Centralnego Wydziału Wykonawczego wybrani zostali: J. Baranicki, Z. Bienkowski, St. Brevka, P. Heciak, T. Hobler, W. Kański, L. Krajewski, W. Netter, J. Płoski, E. Sojka, dr M. Szamocki i A. Tleszka.

Zjazd uchwalił szereg rezolucji. Fragment kluczowej rezolucji o stosunku do naszych sąsiadów brzmi:

"Położenie Polski nakazuje jej dążyć do normalnych, dobrych stosunków ze wszystkimi sąsiadami na zasadzie równości. Paralelarny o nar-

zastanawiania się nad Zmarłym, gdyż wszystko, co złożyło się na jego sukcesy życiowe, zawdzięczał ciężkiej i wytrwałej pracy, upartemu dążeniu do osiągnięcia zaplanowanych celów, jak też i umiejętności wykorzystywania sytuacji, które przewidywał wyjątkowo trafnie, kierowany mądrością życiową, jaka wypływa z doświadczeń, jak i realistycznego rozpoznawania wciąż zmiennych sytuacji.

Warto odnotować tu, choć w dużym skrócie, pewne fragmenty z życia człowieka, który wybił się ponad otoczenie we wczesnym okresie polonijnego życia w Chicago, jak też przeszedł przez nie w sposób wyróżniający go na tle stosunków w społeczeństwie polsko-amerykańskim. Będzie to bowiem sprawdzony przykład amerykańskich możliwości, szczególnie interesujący dla najmłodszych pokoleń, które-być może-nawet nie słyszały o Bobrytzkiem.

Czy nie jest znamienne, że jako 17-letni młodzieniec założył National Milk Co. (1903), rozwijając produkcję i rozprowadzanie mleka na nowych, nowoczesnych dla tego okresu zasadach? Czy nie jest godne uwagi, że stał się pionierem w tej dziedzinie przemysłu, skoro zapoczątkował przewóz mleka w tankowcach wyłożonych szkłem i stwarzających przez to warunki chłodni, a metoda ta jest dotąd stosowana? I czy nie zastanawia, że po 26 latach kierowania kompanią mleczarską sprzedał ją wyjątkowo korzystnie wielkiej kompanii, Bowman Dairy?

Bobrytzke nie spoczął jednak na laurach. W oparciu o chicagoskie odświadczenia zorganizował nową kompanię mleczarską, obejmującą swym zasięgiem rozległe tereny stanu Indiana (South Bend, Michigan City, LaPorte i Mishawaka), znowu osiągając sukcesy biznesowy. Ale na tym nie poprzestał. Przewidział bowiem korzyści z inwestycji w nieruchomości, założył firmę Frank Bobrytzke and Co., istniejącą do chwili obecnej i prowadzoną przez syna Józefa; a inwestując w ziemię w stanie Florida, jak i przeprowadzając operacje na terenie pow. Cook, zapisał w swojej karierze nowe sukcesy.

Trzecią wreszcie dziedziną biznesowej działalności Bobrytzkiego było zorganizowanie Manufacturers National Bank of Chicago, w którym skupił spore grono przyjaciół, biznesistów i

dyrektorem Chicago Board of Health. Działalność wszakże na wielką skalę rozwinął od 1934 r., gdy wygrał w wyborach stanowisko komisarza Rady Powiatowej pow. Cook, zajmując je, wybierany co cztery lata, przez 32 lata. I właśnie jako komisarz powiatowy Bobrytzke zapisał piękne karty działalności publicznej w interesie społeczeństwa, interesując się specjalnie losem ludzi biednych oraz pomagając im w sposób dyskretny z racji swoich stanowisk przewodniczącego Cook County Hospital Committee i Public Service Committee.

Bobrytzke położył duże zasługi i na innych stanowiskach w Radzie Powiatowej. Dla przykładu warto wspomnieć, że jako przewodniczący Delinquent Tax Committee (1942-1966) potrafił on do tego stopnia usprawnić ściąganie zaległych podatków od nieruchomości, że kasa powiatowa zdobyła \$167 milionów w tym okresie, a ponad 321 000 parceli zostało ponownie wciągniętych na listy podatkowe. Toteż rata kredytowa pow. Cook wzrosła do stopnia AA przez tę aktywność Bobrytzkiego w ściąganiu podatków od nieruchomości.

Ważny rozdział w swej działalności politycznej Bobrytzke zapisał w historii Polsko-Amerykańskiej Organizacji Demokratycznej (PADO), gdy w 1941 r. objął prezesurę i urzędował w tym charakterze do 1958 r. Po ustąpieniu PADO wyróżniła go godnością Honorowego Prezesa.

Będąc społecznikiem i działając w pracy organizacyjnej Bobrytzke przysłużył się Polskiej Opiece Społecznej, Zjednoczeniu Polakom Rzymsko-Katolickiemu i Chicago Society. Należał też do Rycerzy Kolumba, Katolickich Leśniczych i do różnych klubów. Nie szczędził wpłat na cele charytatywne, nie pomijał okazji do niesienia pomocy. Nie żałował pieniędzy, ale dawał je bez rozgłosu, bez reklamy, bez manifestowania swojej postawy ofiarodawcy.

Społeczeństwo polonijne w Chicago oceniło pracę i zasługi Bobrytzkiego. W 1964 r. został on wyróżniony honorową godnością "Man-of-the-Year" "Dziennika Chicagoskiego", otrzymując plakietę "Veritas et Caritas Award", a w 1968 r. otrzymał honorową godność Doctor of Humane Letters Kolegium Związkowego w Cambridge Springs, Pa. Złożył na tę uczelnię później \$25,000, a i tuż przed

śmiercią przekazał nowy dar w sumie \$6,000.

Polski rząd emigracyjny w Londynie nadał Bobrytzkemu w 1964 r. Krzyż Polonia Restituta, a w 1972 r. De Paul University w Chicago nadał mu honorowy doktorat Doctor of Humane Letters.

Zmarł Amerykanin polskiego pochodzenia ze starej generacji, który nie zmarnował swego pracowitego życia. Pozostawił też dobrą pamięć o sobie.

(jb)